

[Damsgaard.]

ogsaa drøfte i Udvalget. Jeg skal ikke kritisere den Placering, man har ønsket at give Skolerne, men jeg vil dog forbeholde mig i Udvalget maaske ogsaa at nævne andre Byer, som kunde være velegnede til Placering af saadanne Skoler, og i det hele taget forbeholde mig, at vi drøfter, om man straks skal i Gang med at etablere 6 Skoler, eller man skal nøjes med noget mindre foreløbig.

Med Hensyn til den Maade, hvorpaa der søges Dækning for Udgifterne ved disse Skolers Oprettelse og Drift, hvor Staten uden videre dekretterer, at alle indregistrerede danske Skibe — Fiskerkutterne skal dog ikke med — skal bære over Halvdelen af Udgifterne, forekommer det mig nok, at dette Forhold kunde give Anledning til Overvejelse i Udvalget, og her kan der formentlig ogsaa blive Lejlighed til at høre Skibsfartserhvervets Mening, inden den endelige økonomiske Partsfordeling fastlægges. Det samme Forbehold gælder over for den Repræsentation, der skal være i det Udvalg eller Raad, som skal tilrettelægge og føre Tilsyn med de paatænkte Søfartsskoler.

Jeg vil gerne til Slut pointere, at alle disse Bemærkninger skal opfattes paa den Maade, at vi meget ønsker en Sømandsuddannelse fremmet. Vi anerkender Betydningen af en bedre praktisk og teoretisk Undervisning af vore unge Sømænd, men i visse mere principielle Spørgsmaal kan vi ikke umiddelbart tiltræde Forslaget. Det gælder i særlig Grad Kravet om den tvungne Undervisning, før man overhovedet kan paamønstres et Skib, og jeg vil haabe, at vi kan naa et godt Resultat. Jeg skal tilsige vort Medarbejderskab i et Udvalg.

Peder Jakobsen: Jeg er fuldt ud enig med den højtærede Minister om Grundbetragtningerne i det forelagte Lovforslag, Grundbetragtninger, som tilsigter at faa de bedst egnede unge Mennesker, som ønsker det, ind i Handelsflaaden, og samtidig giver Udtryk for, at et Skoleophold forud for Antagelsen kan være baade belærende og karakterskabende. Sømands erhvervet har det som alle andre Erhverv, at det med Tiderne forandrer sig. Det maa Rederiet J. Lauritzen ogsaa have erkendt paa et tidligere Tidspunkt, idet Rederiet i flere Aar for egen Regning har drevet Skolen ved Svendborg.

Jeg vil gerne i denne Forbindelse sige, at den Understøttelse, der efter Forslaget

kan bevilges til værdige og trængende Elever paa disse Skoler, ogsaa burde gælde Skoler som denne, hvis Eleverne ønsker det. Der kan efter Beregningerne i Forslaget uddannes 1400 Elever aarlig paa Skolerne, men jeg savner en Opgørelse over det aarlige Behov for Tilgang til Handelsflaaden, thi naar den højtærede Handelsminister vil gøre Uddannelsen obligatorisk, maa der da være en Garanti for, at Behovet er dækket.

Ogsaa jeg vil gerne sætte et stort Spørgsmaalstegn ved den obligatoriske Skole, selv om der efter Lovforslaget er Mulighed for Dispensation. Der findes jo mange unge Mennesker, som næsten er født paa Søen, for hvem det er en Slægtstradition at være Sømænd, og disse Knægte har tumlet sig paa Søen, fra de har kunnet staa paa deres egne Ben. Saadanne unge Mennesker burde have Lov, synes jeg, at tage med deres Fader paa Togt til videre Uddannelse, uden at man først skal tvinge dem paa Skole. De er faktisk født til at være Sømænd og er paa den Maade langt forud for deres samtidige.

Spørgsmaalet om Udgifterne baade til Etablering og til Opretholdelse af Skolerne vil jeg tro er et Spørgsmaal, der sammen med de øvrige bedst kan drøftes i Udvalget, og jeg skal paa mit Partis Vegne anbefale Lovforslaget til velvillig Behandling i Haab om, at det vil gavne den danske Sømænd, hvem vi skylder saa meget, ikke mindst fra Krigens mange og onde Aar.

Kristian Nygaard: Dansk Skibsfart og navnlig den Del af Mandskabet, der berøres af det foreliggende Lovforslag, har Grund til at være den højtærede Handelsminister taknemmelig, fordi han, selv om det sker i denne Rigsdagssamlings sidste Maaaned, forsøger at faa gennemført en Skolelov for vordende Sømænd. En saadan Lov er sikkert haardt tiltrængt for mange af de unge, hvis Lyst staar til Sømændens farefulde, men saare nyttige Gerning.

Som det fremgaar af den skriftlige Forelæggelse her i Folketinget forleden, er Lovforslaget bygget op paa en Kommissionsbetænkning af 16. April 1948, hvori der gives Udtryk for, at det maa anses for særdeles paakrævet, at der nu gennemføres en afgrænset, tidssvarende, forberedende Uddannelse af menige Sømænd til Handelsflaaden. En lignende Uddannelse vil sikkert ogsaa være af stor Værdi for de unge Mænd, der ønsker at blive Fiskere, ligesom jeg er fuldkommen enig med den socialdemokratiske Ordfører, der udtrykte Haabet om, at det bliver saaledes for Fremtiden, at